

ВІДГУК
офіційного опонента доктора економічних наук, професора
Данилишина Богдана Михайловича
на дисертацію Ревко Альони Миколаївни
на тему: «Соціогуманітарний простір та його вплив на розвиток
регіональних господарських систем»,
подану на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук
по спеціальності 08.00.05 – розміщення продуктивних сил і регіональна
економіка

На основі вивчення дисертації та праць авторки, опублікованих за темою дисертаційної роботи, можна зробити наступні висновки щодо даного дослідження, поданого на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук.

1. Актуальність теми дослідження та зв'язок її з науковими планами, програмами, темами.

Глобалізаційні виклики та євроінтеграційний вектор нашої держави переконливо свідчать, що ефективність регіонального розвитку знаходиться у прямій залежності від розбудови соціогуманітарного простору, котрий має базуватися на високих стандартах якості життя людей, засадах добросусідства та формування локально концентрованих та самодостатніх громад. В умовах децентралізації владних повноважень ці процеси набувають особливої актуальності і спрямовуються вони, насамперед, на модернізацію соціальної інфраструктури як важливої складової регіональних господарських систем.

Формування якісного соціогуманітарного простору регіону сприятиме не лише підвищенню рівня задоволення населення послугами соціальної інфраструктури, покращенню добробуту, а й розвитку та відтворенню людського потенціалу. Діагностика функціонування соціальної інфраструктури та розвитку продуктивних сил, з огляду на це, виступає ключовим інструментом реалізації регіональної політики сталого розвитку.

З огляду на зазначене, дисертаційне дослідження А. М. Ревко є надзвичайно актуальним та має вагоме наукове та практичне значення. Крім того, важливим є й те, що дисертаційна робота повною мірою відображає сучасні тенденції, що склалися в обраному авторкою напрямі наукових пошуків, а отже пов'язані з головними завданнями у сфері розвитку продуктивних сил та регіональної економіки. Підтвердженням цього є

впровадження результатів дисертаційного дослідження в науково-дослідні роботи Чернігівського національного технологічного університету в межах тем: «Економічний простір регіону в інтеграційній стратегії розвитку» (номер державної реєстрації 0110U008150, 2010-2016 рр.), де дисертанткою обґрунтовано стратегічні напрями модернізації інвестиційного ресурсу розвитку людського потенціалу регіону; «Соціально-економічні проблеми сталого розвитку регіону» (номер державної реєстрації 0115U000891, 2015–2020 рр.), у межах якої авторкою визначено роль освітньої складової соціальної інфраструктури в розвитку соціального підприємництва в Данії, Польщі та Україні; «Розвиток економіки в умовах глобалізаційних викликів: національний та регіональний виміри» (номер державної реєстрації 0116U003596, 2016–2021 рр.), де авторкою сформовано основні напрями розвитку освіти для соціального підприємництва в регіонах України в межах євроінтеграційних процесів; «Удосконалення механізмів реалізації функцій державного управління та місцевого самоврядування в умовах адміністративної реформи: регіональний зріз» (номер державної реєстрації 0113U003163, 2013–2019 рр.), у межах якої дисертанткою розроблено стратегічні засади модернізації соціальної інфраструктури соціогуманітарного простору регіонів України; «Модернізаційні засади сталого розвитку регіонів України в умовах децентралізації владних повноважень» (номер державної реєстрації 0117U004541, 2016–2022 рр.), де авторкою самостійно сформульовано інституціональний механізм формування нового соціогуманітарного простору регіону в умовах децентралізованого управління.

Виправданим є визначення об'єкта та предмета дисертаційної роботи, що обумовлено сучасними тенденціями посилення глобалізації й регіоналізації, значимістю процесів впливу людиноцентризму на розвиток продуктивних сил, а також необхідністю модернізації соціогуманітарного простору в умовах децентралізації владних повноважень.

Відносно мети дослідження, що сформульована як «обґрунтування та розробка науково-методологічних засад і прикладних аспектів щодо впливу модернізації соціогуманітарного простору на розвиток регіональних господарських систем», то вона – в цілому досягнута, поставлені задачі, котрі обумовлені метою дослідження, – вирішені і є вагомою доробкою авторкою у науковому просторі досліджуваної проблематики.

Дисертаційне дослідження характеризується комплексністю. У результаті проведеного дослідження розкрито різні аспекти розвитку об'єкта дослідження з урахуванням модернізаційних процесів, значну увагу

приділено як теоретичним, так і прикладним засадам модернізації соціогуманітарного простору.

2. Рівень обґрунтованості наукових положень висновків і рекомендацій, їх достовірність та новизна.

Обґрунтованість та достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційному дослідженні, відзначається обробкою за допомогою сучасних методів дослідження значного за обсягом масиву статистичної інформації України та інших держав. Переважна більшість наведених Ревко А. М. наукових положень належним чином аргументовані, висновки спираються на результати проведеного дослідження.

Встановлено, що теоретичною базою дисертаційного дослідження є сучасні засади економічної теорії, наукові праці вітчизняних та зарубіжних учених із питань розвитку продуктивних сил і регіональної економіки.

Наукова обґрунтованість і аргументованість положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертаційній роботі, підтверджуються послідовністю та логічністю у постановці завдань відповідно до мети дослідження та їх співвідношенням із науковою новизною і узагальненими висновками дослідження. З метою реалізації окреслених у дисертаційній роботі завдань дисертанткою використані такі методи наукових досліджень, як: аналізу та синтезу; історико-логічний; системний; групування; статистичний та метод аналітичного моделювання; індексного та компаративного аналізу; графічний та картографічний; нормативно-правовий та абстрактно-логічний.

Наукова новизна сформульованих у дисертаційному дослідженні головних положень, висновків та рекомендацій полягає в тому, що деякі з них запропоновані авторкою вперше, інші удосконалено та свідчать про значний внесок у розвиток регіоналістики.

Найбільш важливими науковими здобутками є такі:

– розкрито сутність категорії «соціогуманітарний простір регіону», котра у авторському баченні представлена як гармонізоване суспільне середовище з усіма сферами людської активності, для котрих характерна континуальність розповсюдження та дискретність формування, що впливають на стале функціонування дистинацій різного таксономічного рівня в напрямі формування людського потенціалу та його ринкової капіталізації (с. 43);

– обґрунтовано сутнісне наповнення структурно-функціональної компоненти соціогуманітарного простору, що представлена соціальною інфраструктурою та просторово-регулюючої компоненти, що в умовах

децентралізації владних повноважень представлена на регіональному, субрегіональному та місцевому рівнях (с. 45-47);

– наведена авторська думка щодо тлумачення таких понять, як: «людиноцентризм» та «соціальна інфраструктура регіону» (с. 66), «закономірності трансформації соціогуманітарного простору регіону» (с.102), «методологія модернізації системи соціальної інфраструктури» (с.120), «соціальне підприємництво» (с. 294), «публічно-приватне партнерство соціальної інфраструктури» (с. 330), «інституціональні засади розбудови соціогуманітарного простору» (с. 351), розширено дефініцію «інклюзивний просторовий розвиток», під якою слід розуміти сталий розвиток соціогуманітарного простору регіону, котрий характеризується рівним доступом до послуг соціальної інфраструктури регіону, сприянням згуртованості громади, створенням можливостей для формування людського потенціалу всіх верств населення та його ринкової капіталізації (с. 381);

– розроблено методологію оцінювання рівня розбудови соціальної інфраструктури та її впливу на соціогуманітарний розвиток регіонів України, у межах якої авторкою розширено та удосконалено систему закономірностей та принципів функціонування соціальної інфраструктури регіону, запропоновано методичні підходи до визначення рівня модернізації соціальної інфраструктури регіональних господарських систем (с. 100-133);

– запропоновано концептуальну модель публічно-приватного партнерства соціальної інфраструктури в рамках регіонального простору, котра містить систему взаємовідносин між державними та приватними партнерами, а також інститутами громадянського суспільства задля реалізації спільних проектів соціальної інфраструктури (с. 331). Модель направлена на розвиток соціальної інфраструктури в рамках регіонального простору та вимагає широкого соціального діалогу та ефективної співпраці між урядом, бізнесом та громадянським суспільством;

– розкрито компонентний зміст матриці оптимізації фінансування освітньої підсистеми соціальної інфраструктури, в основу якої покладено принципи партисипації територіальних громад і децентралізації владних повноважень (с. 342-344);

– запропоновано інституціональний механізм формування нового соціогуманітарного простору регіону та посилення ролі інститутів громадянського суспільства у збалансованому розвитку соціальної інфраструктури регіональних господарських систем (с. 354);

– на основі узагальнення існуючих підходів і власному баченні авторки сформовано просторову модель функціонування соціогуманітарного простору, детермінантою якої є чітке розмежування відповідальності,

завдань та обов'язків між органами виконавчої влади та місцевого самоврядування (с. 371);

– розширено та удосконалено стратегічні засади модернізації соціальної інфраструктури в рамках соціогуманітарного простору регіонів України (с. 382-391), котрі включають цілі та завдання, що сприяють розвитку людського потенціалу;

– розроблено концептуальну управлінську модель модернізації соціогуманітарного простору як органічну складову стратегічного планування на основі парадигми знаннєвої економіки, що базується на взаємодії центральних органів державної влади, місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, а також громадянського суспільства в напрямі якісного розвитку продуктивних сил (с. 394-396).

Оцінюючи основні положення та висновки дисертаційної роботи, котрі виносяться на захист, слід підкреслити їх комплексність, теоретичну обґрунтованість, орієнтацію дисертантки на чітке формулювання власної позиції. Розроблені авторкою положення науково-прикладного характеру та надані практичні рекомендації, отримані при підготовці захищеної у 2014 році кандидатської дисертації, у результатах дослідження в рамках докторської роботи не були використані.

3. Зміст дисертації, її завершеність та оформлення.

Дисертаційне дослідження А.М. Ревко розкриває його сутність через структуру та зміст дисертації. Робота складається із вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків.

Дисертаційна робота викладена на 471 сторінці, з яких основний текст міститься на 405 сторінках. За змістом, структурою, обсягами, повнотою викладення результатів дослідження та оформленням дисертація відповідає чинним нормативним вимогам.

У **вступі** дисертаційної роботи розкрито актуальність та ступінь дослідження проблем, її зв'язок з науковими програмами, планами, темами; сформульовано мету та задачі дослідження, його предмет і об'єкт; наведено перелік використаних методів дослідження; визначено наукову новизну та практичне значення одержаних результатів та виділено особистий внесок авторки; наведено дані щодо апробації результатів дослідження і їх впровадження у практичну діяльність на різних таксономічних рівнях.

У першому розділі **«Теоретичні аспекти формування соціогуманітарного простору регіонів»** розширено базові поняття категоріального апарату відносно досліджуваної проблеми – надано авторське розуміння дефініції «соціогуманітарний простір регіону» (с. 43) та

«соціальна інфраструктура регіону» (с. 66) з нових позицій теорії регіональної економіки. Наведено існуючі підходи до дослідження розвитку соціальної інфраструктури регіону, до яких віднесено секторальний, міжсекторальний, регіональний, системно-структурний, історичний, комплексний та проблемний підходи (с. 68-70); узагальнено існуючі підходи до трактування сутності категорії «соціальний капітал» та його впливу на розвиток соціальної інфраструктури регіону (с. 78-85); окреслено інфраструктурні функції, котрі найбільш повно відображають сутність системи соціальної інфраструктури (с. 92-96).

Другий розділ **«Методологічні засади впливу соціальної інфраструктури на розвиток регіонального соціогуманітарного простору»** присвячений обґрунтуванню закономірностей та методологічних принципів модернізації соціальної інфраструктури регіону, котрі авторкою запропоновано розподілити на загальнонаукові, до яких віднесено принципи науковості, історизму, системності, комплексності, збалансованості, пропорційності та ефективності, а також на специфічні, до яких віднесено принципи інноваційності, синергійності, сталості, субсидіарності та адаптивності. Крім того, дисертанткою розширено систему специфічних принципів введенням авторських принципів партисипаційності, що полягає у відчутті населення себе частиною своїх громад шляхом активної участі у прийнятті рішень щодо розвитку сфер соціальної інфраструктури та континуальності, котрий базується на розумінні історичного процесу розбудови соціогуманітарного простору регіону, відображає сукупність соціально-економічних цінностей громад України, їх постійне, континуальне удосконалення (с. 100-108). Розроблено методологію оцінки впливу соціальної інфраструктури на модернізацію соціогуманітарного простору, що включає групування регіонів України за показником розвитку соціальної інфраструктури за методом Джуліана Перкала, а також ранжування регіонів України за групами відповідно до методу кластеризації k-середніх (с. 122-133).

У третьому розділі **«Структурно-динамічні характеристики соціальної інфраструктури як ключового індикатора регіонального розвитку»** досліджено основні параметри освітньої та медичної інфраструктури; проаналізовано їх сучасний стан та тенденції розвитку. Встановлено, що сучасні закономірності розвитку освітньо-медичної інфраструктури регіонів України свідчать про тенденції поглиблення регіональної дивергенції. Це є доказом неефективності попередніх заходів регіональної політики і збереження бар'єрів щодо рівного доступу до послуг освітньо-медичної інфраструктури (с.136-169). Здійснено моніторинг

культурологічної інфраструктури регіональному розрізі. Аргументовано, що культурній сфері України притаманні такі проблеми, як: низький рівень доступності та інноваційно-інвестиційної привабливості, недостатня соціально-культурна активність населення (с. 170-195). На основі розробленої авторської методики здійснено оцінку праксеологічного виміру формування соціальної інфраструктури в рамках соціогуманітарного простору регіонів України. Авторкою здійснено картографічний аналіз та виділено 4 групи регіонів: регіони-лідери, провідні регіони, периферійні регіони та регіони-аутсайтери (с. 195-242).

У четвертому розділі **«Європейський досвід модернізації соціальної інфраструктури в умовах децентралізації (на прикладі Республіки Польща)»** на підставі запропонованої авторської методики здійснено оцінку функціонування соціальної інфраструктури, що дозволило дослідити просторову дивергенцію воєводств Республіки Польщі за частковими синтетичними індексами освітньої, медичної та культурної інфраструктури (с. 248-292). Запропонована авторська думка щодо розкриття змісту дефініції «соціальне підприємництво» (с.294) та здійснено порівняльний аналіз законодавчих та фінансових можливостей розвитку соціального підприємництва в Україні та деяких європейських країнах (с. 297-312). Авторкою розглянуто польський досвід розвитку соціальної інфраструктури, що базується на співпраці органів місцевого самоврядування з інститутами громадянського суспільства; запропоновано матрицю оптимізації фінансування освітньої підсистеми соціальної інфраструктури, в основу якої має бути покладено принципи партисипації територіальних громад і децентралізації владних повноважень (с. 332-344).

П'ятий розділ **«Механізми забезпечення модернізації соціальної інфраструктури в умовах євроінтеграційних процесів»** присвячений обґрунтуванню різноманітних аспектів та стратегічних засад щодо особливостей модернізації соціогуманітарного простору. Так, дисертанткою аргументовано, що основою інституціоналізму соціогуманітарного простору, з одного боку, є відносини власності, а з іншого, – релевантне правове поле для діяльності органів виконавчої влади та місцевого самоврядування; розроблено та обґрунтовано інституціональний механізм формування нового соціогуманітарного простору регіону (с. 349-358). Авторкою проаналізовано європейський досвід формування засад децентралізованого управління, запропоновано просторову модель функціонування соціогуманітарного простору та доведено її практичну доцільність впровадження (с. 358-377); побудовано управлінську модель модернізації соціогуманітарного простору, котра передбачає формування Національної ради з питань модернізації

соціогуманітарного простору на загальнодержавному та місцевому рівнях задля координації процесу створення та реалізації національної стратегії розвитку соціогуманітарного простору (с. 394-397).

4. Теоретичне і практичне значення одержаних результатів.

Наукове значення дисертаційного дослідження полягає у поглибленні теоретико-методологічних засад модернізації соціогуманітарного простору регіонів України в умовах децентралізації владних повноважень та у розробці практичних рекомендацій щодо посилення впливу соціогуманітарного простору на розвиток регіональних господарських систем задля забезпечення сталого розвитку економіки регіонів та країни в цілому.

Обґрунтовані в дисертаційній роботі наукові положення, висновки і рекомендації є науковим базисом для розробки і практичного впровадження конкретних заходів щодо модернізації соціогуманітарного простору та соціальної інфраструктури в його структурі, характеризують наукову новизну роботи та особистий внесок дисертантки.

Ряд авторських розробок знайшли своє впровадження у практичну діяльність. Матеріали дисертаційного дослідження були використані органами виконавчої влади та місцевого самоврядування, інститутами громадянського суспільства, в методичному забезпеченні навчального процесу закладами вищої освіти в Україні та за кордоном. Зокрема: 1) Міністерством культури України при розробці Концепції реформування системи забезпечення населення культурними послугами (лист № 975/33/53-18 від 01.11.2018 р.); 2) Департаментом Регіональної Політики Управління Маршалка Великопольського воєводства в м. Познань, Польща (довідка DPR-II-6.KW-00004/19 від 11.04.2019 р.); 3) Асоціацією Соціальних Кооперативів м. Познань, Польща, при розробці освітньої програми у сфері соціального підприємництва (довідка від 12.04.2019 р.); 4) Інститутом Філ. Д-ра Яна-У. Сандаля, Норвегія (довідка від 22.10.2019 р.); 5) Громадською організацією «Соціальні підприємці в Данії», м. Копенгаген, Данія (довідка від 07.11.2019 р.); 6) Департаментом економічного розвитку Чернігівської обласної державної адміністрації при розробці Стратегії сталого розвитку Чернігівської області до 2027 року (довідка № 01.01-25/125 від 17.11.2019 р.); 7) Міжнародним фондом соціальної адаптації при викладанні курсу «Соціальне підприємництво» в межах проєкту «Україна – Норвегія» «Перепідготовка та соціальна адаптація військовослужбовців та членів їх сімей в Україні» (довідка № 34 від 25.11.2019 р.); 8) Професійно-консультаційним центром для молоді м. Познань, Польща (довідка CDZ.0152.03.2019 від 26.11.2019 р.); 9) Чернігівським національним

технологічним університетом Міністерства освіти і науки України при підготовці бакалаврів та магістрів та викладанні дисциплін «Соціальна інфраструктура та соціальний капітал», «Соціальна робота в громаді», «Соціальне підприємництво», «Проблеми соціальної роботи та соціальної політики в Україні», «Менеджмент соціальних проєктів і програм», «Соціокультурна діяльність», «Управління регіональним розвитком», «Соціальний менеджмент», «Інституціональне забезпечення публічної влади», «Соціальна та гуманітарна політика» та «Регіональна політика та місцеве самоврядування» (акт від 12.11.2019 р.).

5. Дискусійні положення й критичні зауваження.

Позитивно оцінюючи дисертаційне дослідження, не можна залишити без уваги наступні зауваження та дискусійні положення:

1. Вважаємо за доцільне окреслити методологічні засади модернізації соціальної інфраструктури соціогуманітарного простору регіону таким чином, щоб кожна запропонована авторкою закономірність процесів трансформації була пов'язана з відповідними принципами функціонування соціальної інфраструктури, котрі наводяться у різних підрозділах дисертаційного дослідження (с. 100-108).

2. У другому розділі дисертанткою розроблено авторську методiku оцінки впливу соціальної інфраструктури на розвиток соціогуманітарного простору регіонів України на основі згрупованих статистичних показників. Методика включає, зокрема, аналіз часткових синтетичних субіндексів для окремих компонентів соціальної інфраструктури (освіти, культури та медицини) та інтегрального індексу розвитку соціальної інфраструктури соціогуманітарного простору України (с. 122-133). В цілому погоджуючись з методикою інтегрального оцінювання рівня функціонування соціальної інфраструктури потрібно було б більш детально аргументувати вибір сукупності показників, що увійшли до розрахунку субіндексів.

3. У підрозділі 3.3 авторкою здійснено дослідження регіональної диференціації індексу розвитку соціальної інфраструктури України в 2017 році на підставі запропонованої авторської методики. Однак, робота б тільки виграла, якщо б дослідження зазначеного індексу було проведено в динаміці (с. 195-242).

4. Заслуговує на позитивну оцінку запропонований інституціональний механізм формування соціогуманітарного простору регіону в сучасних умовах (рис. 5.1, с. 354), проте потребують більш ґрунтовного пояснення

базові аспекти щодо прийняття нових нормативно-правових актів та сутності внесення змін і доповнень до існуючих.

5. Обґрунтовуючи просторову модель функціонування соціогуманітарного простору регіонів України, дисертантка справедливо наголошує на необхідності стимулювання громадянського суспільства та територіальних громад до активної участі в прийнятті рішень щодо розвитку сфер соціальної інфраструктури соціогуманітарного простору (розвитку соціальної партисипації) (с. 370-374). На нашу думку, це твердження доцільно було б доповнити обґрунтуванням механізмів та інструментів такого стимулювання.

6. Позитивної оцінки заслуговує запропонована авторкою етапність процесів модернізації соціальної інфраструктури в контексті стратегічного розвитку регіону, проте доцільно було б більш детально зупинитися на сутнісному наповненні кожного напрямку окремо і дослідити їх вплив на локалізацію регіональних господарських систем, а також визначити з яких джерел та яким чином могли б бути залучені фінансові ресурси для реалізації зазначених стратегічних заходів (рис. 5.5, с. 383).

7. На рис. 5.6 (с. 395) розроблено управлінську модель модернізації соціальної інфраструктури в межах стратегічного планування, де зазначено важелі впливу на модернізацію соціогуманітарного простору, до яких віднесено економічні, бюджетні, інституціональні, позабюджетні, грантові кошти та інші зовнішні джерела, однак, на наше переконання, робота тільки виграла б, якщо авторка не зупинилася на схематичному поданні даної проблематики, а детально розкрив питання їх впливу та напрями вдосконалення.

Однак, висловлені зауваження не применшують загалом високий науковий рівень дисертаційного дослідження.

6. Повнота викладу основних результатів дисертаційного дослідження в опублікованих роботах авторки.

Результати проведених досліджень відображені у 46 публікаціях (84,19 друк. арк., з яких 56,14 друк. арк. належить особисто авторці). Серед них одна одноосібна монографія, одна – у співавторстві та 4 колективні монографії; 24 статті; 13 теза доповідей. Із загальної кількості 18 статей є фаховими та індексуються в міжнародних наукометричних базах, 2 статті опубліковано у зарубіжних виданнях.

Наукові публікації та автореферат у повній мірі відображають зміст дисертаційного дослідження. Аналіз публікацій дисертантки дає змогу зробити висновок про повноту викладу базових наукових положень

дисертації у наукових джерелах. Загальна кількість публікацій є достатньою для висвітлення результатів дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук відповідно до встановлених вимог.

Дисертаційна робота характеризується логічною структурою, стиль викладу матеріалу дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій забезпечує доступність її сприйняття.

7. Відповідність дисертаційної роботи обраній спеціальності та профілю спеціалізованої вченої ради.

Дисертаційна робота за своїм змістом відповідає спеціальності 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка, за якою спеціалізованій вченій раді Д 79.051.01 надано право проводити захист дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук.

8. Ідентичність змісту автореферату і основних положень дисертації.

Автореферат повністю відображає основні положення, висновки та рекомендації дисертаційної роботи і є ідентичним.

ЗАГАЛЬНИЙ ВИСНОВОК

Дисертаційна робота А. М. Ревко «Соціогуманітарний простір та його вплив на розвиток регіональних господарських систем» є завершеною науковою працею, котра вирішує важливу наукову проблему щодо удосконалення теорії, методології та практики модернізації соціогуманітарного простору на розвиток регіональних господарських систем.

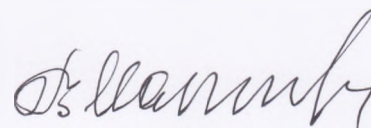
Дисертаційне дослідження виконано на високому науковому рівні, матеріал викладено послідовно, доступно для сприйняття. Обрану тему дослідження розкрито, мету досягнуто, завдання роботи – вирішені. Отримані в дисертації результати мають теоретичне і практичне значення.

Дисертаційна робота за змістом та науковим рівнем відповідає вимогам, що висуваються до дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук. За науковою новизною, теоретичною цінністю, практичною значимістю одержаних результатів, а також за обсягом, змістом і оформленням дисертація відповідає вимогам пп. 9, 10, 12, 13 та 14 «Порядку присудження наукових ступенів», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013р. № 567 (із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ №656 від 19.08.2015 р. та №1159 від 30.12.2015р.), а її

авторка Ревко Альона Миколаївна заслугоує присудження наукового ступеня доктора економічних наук за спеціальністю 08.00.05 – розвиток продуктивних сил і регіональна економіка.

Офіційний опонент:

доктор економічних наук, професор,
академік НАН України,
завідувач кафедри регіоналістики і
туризму ДВНЗ «Київський
національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»,
Голова Ради Національного банку
України

Б. М. Данилишин

Вчений секретар

ДВНЗ «Київський національний
економічний університет імені
Вадима Гетьмана»

